

Verhaal van de dag

23-9-2015 5:45 Leestijd 6 - 7 minuten

De al maanden protesterende politieagenten willen meer dan een hoger salaris. Het gebrek aan waardering en de slecht verlopen reorganisatie nekken de organisatie. Maar de Nationale Politie is écht blut en moet zelfs geld lenen bij het ministerie van Financiën. Hoe nu verder?

De politiebonden blijven maar actievoeren. Waarom?

Correspondent Politie & Criminaliteit

Bart de Koning

Actievoerende agenten blokkeren een aantal ministeries en het Binnenhof tijdens de Algemene Beschouwingen in de Tweede Kamer op 16 september jl.
Foto: Laurens van Putten / ANP

Het geld is op.

Dat zegt Ard van der Steur al maanden tegen de politiebonden. Hun eisen:

- Minimaal 3,3 procent loonsverhoging,
- een eenmalige reorganisatiebonus,
- verhoging van een aantal *Vergoedingen voor onregelmatigheid, overuren, reiskosten.*
vergoedingen,

- meer rust in de roosters,
- betere vroegpensioenen,
- betere medische begeleiding
- en flexwerken.

Wat Van der Steur ze kan bieden:

- Een tweejarige loonsverhoging van 5 procent
- en een eenmalige bonus van 500 euro.

‘Mijn begroting biedt geen enkele ruimte,’ zei de VVD-minister van Veiligheid en Justitie onlangs tegen [*Elsevier*](#).

De vakbonden vinden het maar een doorzichtige truc. Die loonsverhoging wordt immers vooral betaald door de pensioenpremies te verlagen. De acties, die al sinds maart lopen, gaan dus door.

Waarom is er geen geld?

Toch is het deze keer echt waar: Van der Steur zit helemaal klem. Hij zei eerder al dat de reorganisatie van de Nationale Politie 460 in plaats van 230 miljoen euro gaat kosten. Maar er is nog een groter probleem.

De politie komt structureel geld tekort en moet lenen bij het ministerie van Financiën

Ik [schreef](#) in april dat de politie structureel geld tekortkomt en moet gaan lenen bij het ministerie van Financiën. Dat gaat nu gebeuren, zo staat in de op Prinsjesdag gepresenteerde [begroting](#):

‘De liquiditeitspositie van de politie is nu zodanig, dat lenen noodzakelijk is om investeringen te kunnen plegen. [...] Ten gevolge van het uitstel van investeringen en voortschrijdend inzicht, is in 2015 nu voorzien in een leningenpakket van € 600 miljoen.’

Daar komt een venijnig zinnetje achteraan: ‘Voor dit leningenpakket dient nog een garantiestelling te worden verstrekt door het Ministerie van VenJ [Veiligheid en Justitie, BdK].’

Bij Financiën zijn ze er kennelijk niet van overtuigd dat de Nationale Politie – de grootste werkgever van Nederland – de schuld zélf kan terugbetalen.

Actievoerende agenten blokkeren een aantal ministeries en het Binnenhof tijdens de Algemene Beschouwingen in de Tweede Kamer op 16 september jl. Foto: Phil Nijhuis / Hollandse Hoogte

Waar is die garantie voor?

Vreemd is dat wantrouwen niet. Wie de politiebegrotingen van de afgelopen jaren vergelijkt, merkt al snel dat ze standaard te optimistisch zijn. Het jaar waarin de begroting op orde zal zijn, schuift zodoende steeds verder de toekomst in.

Ook de begroting voor 2016-2020 voldoet aan dat patroon. De politie verwachtte vorig jaar dat ze in 2019 143 miljoen euro zouden moeten aflossen op langlopende schulden. In de nieuwste begroting is dat gestegen naar 170 miljoen in 2019.

En dat bedrag blijft rap doorstijgen. In 2020 verwacht de politie 195 miljoen euro af te moeten lossen. Dat is bijna drie keer zoveel als de 68 miljoen dit jaar. Tel daar de 25 miljoen euro rente bij op en iedereen die een beetje kan rekenen – en dat kunnen ze, op Financiën – ziet dat Van der Steur steeds verder klem komt te zitten. De rest van zijn begroting biedt hem geen enkele ruimte om ergens geld weg te halen: het Openbaar Ministerie en het gevangeniswezen kraken ook in hun voegen door snoeiharde bezuinigingen.

Waarover zijn de bonden nog meer boos?

Er zijn meer zorgen dan die over geld. De al jaren slepende reorganisatie werkt demotivatie in de hand. Al die tijd speelde immers onzekerheid over de functie en werkplek. En dan is er nog het gebrek aan waardering, door de permanente stroom van kritiek op de politie.

Er worden dan ook te veel fouten gemaakt. Denk aan de moorden op Els Borst *Bart van U., die verdacht wordt van de moord op Els Borst, meldde zich tien dagen voor de moord, op 30 januari 2014, bij het hoofdbureau van de politie in Rotterdam. Hij gooide vuurwerk op de balie en wilde*

aangehouden worden. Van U. gaf aan dat hij strafbare feiten zou gaan plegen. Hij moest toen nog een celstraf van drie jaar uitzitten, maar dat viel niemand op. De politie liet hem lopen. **en verpleegkundige Linda van der Giesen**, *Linda van der Giesen*, de 28-jarige verpleegkundige die onlangs in Waalwijk is doodgeschoten, had bij de politie gemeld dat haar ex-vriend, John F., mogelijk een vuurwapen had. De politie heeft achteraf toegegeven dat ze een huiszoeking hadden moeten doen. **de dood van Mitch Hernandez** *Mitch Hernandez kwam in juni om het leven toen een agent hem in een nekklem nam.* **en de recente blunder in een infiltratiezaak**, *Een 27-jarige ict-specialist had zich op Facebook voorgedaan als jihadist, maar had per ongeluk zijn eigen bijdragen gewist.* **waarin de politie per ongeluk cruciaal bewijsmateriaal had gewist.**

Ze krijgen wel de kritiek, maar niet de kans door meer scholing hun werk beter te doen

Van der Steur erkent die problemen. Het 'gat in kwaliteit en kwantiteit in de

opsporing is nog niet gedicht,' [schreef](#) hij eind augustus aan de Kamer. Dat de minister openlijk zegt dat de kwaliteit van de politie onvoldoende is, vinden ze binnen de organisatie uiteraard niet leuk, maar de politiemensen die ik spreek erkennen wel dat de kwaliteit onvoldoende is: 'Het is nog erger dan wat Michiel Princen [die een zeer kritisch boek over de recherche schreef, BdK] [schrijft.](#)'

Actievoerende agenten blokkeren een aantal ministeries en het Binnenhof tijdens de Algemene Beschouwingen in de Tweede Kamer op 16 september jl. Foto: Freek van den Bergh / Hollandse Hoogte

Dan is er nog de scholing. Iedereen – van inspectie tot vakbonden – is het erover eens dat de training van de politie op veel terreinen tekortschiet – denk aan aanhoudingstechnieken, juridische kennis, opsporingsvaardigheden en het opstellen van proces-verbalen. Dat kan alleen worden opgelost met meer training en scholing – iets wat de bonden ook eisen. Scholing kost veel geld, vooral omdat politiemensen tijdens die trainingen niet inzetbaar zijn.

Van der Steur stelt dat geld niet of nauwelijks beschikbaar. In 2013 gaf de politie nog 94 miljoen euro uit aan opleiding en vorming, dat daalt *Het enige goede nieuws is dat er vorig jaar nog hardere bezuinigingsplannen lagen. Toen was slechts 68 miljoen euro aan opleiding begroot.* naar 74 miljoen in 2019. De politie investeert dus niet

serieus in meer kwaliteit. Dat raakt politiemensen in hun ziel: ze krijgen wel de kritiek, maar niet de kans door meer scholing hun werk beter te gaan doen.

Hoe gaan ze hier uitkomen?

De strategie van het ministerie en van de politietop is duidelijk: er ligt een bod, daar kan misschien in de onderhandelingen nog ietsje bij, maar hier zullen de bonden het mee moeten doen. Volgens een goed ingevoerde bron gaan ze er in Den Haag van uit dat de bonden het moede hoofd wel in de schoot zullen leggen als het publiek straks genoeg krijgt van die eindeloze politieacties.

Of die verwachting uitkomt, is de vraag. De bonden zijn er namelijk ongekend hard in gegaan, zelfs met persoonlijke aanvallen op korpschef Gerard Bouman. Zo verweten de bonden hem in april al dat hij 'de juiste antenne' mist.

Verder is naar schatting zo'n 80 procent van de politiemensen lid van een bond, ze hebben dus een sterke machtsbasis. En die leden zijn niet mild gestemd: de frustraties over de reorganisatie, het salaris en het gebrek aan waardering lopen hoog op.

Ook hebben de bonden tot nu toe niet de fout gemaakt het publiek tegen zich in het harnas te jagen, bijvoorbeeld door de Tour de France te verpesten. Dat de politie is gestopt met de krankzinnige bekeuringsregen die de afgelopen jaren

op het Nederlandse volk is neergedaald, verhoogt hun populariteit alleen maar. Het kabinet daarentegen ziet een gat van tientallen miljoenen euro's in de begroting ontstaan. Hier werkt de tijd in het voordeel van de actievoerders.

Na alle harde woorden en maandenlange acties kunnen de bonden dus niet zomaar het bod van Van der Steur aanvaarden. Dat valt niet uit te leggen aan hun leden – zeker nu het kabinet na jaren bezuinigen opeens ruimte zag voor zo'n vijf miljard euro lastenverlichting.

De kans is dus groot dat het kabinet die meevaller van vijf miljard moet aanspreken om de structurele gaten in de politiebegroting te dichten.

Actievoerende agenten blokkeren een aantal ministeries en het Binnenhof tijdens de Algemene Beschouwingen in de Tweede Kamer op 16 september jl. Foto: Jan Everhard / Hollandse Hoogte

Zijn we er dan, met meer geld?

De vraag of politiemensen te veel of te weinig verdienen, is in zijn algemeenheid niet te beantwoorden. Zo'n 85 procent heeft een modaal salaris of hoger – dus echt beroerd is het niet. Het salarisgebouw is wel nogal rigide opgebouwd, waarbij mensen gestaag doorgroeien en steeds meer gaan

verdienen. De oudere politiemensen zitten met hun salaris en hun opgebouwde rechten over het algemeen niet slecht – ze zijn ook duur om te ontslaan, zoals de Nationale Politie merkt nu er gekrompen moet worden.

Het grote probleem zit dus bij de jonge, hoogopgeleide politiemensen. Een beginnend agent verdient 1.700 euro netto per maand. Als er kinderen komen, is dat vaak niet genoeg om een groter huis te kopen of huren, zeker in de grote steden. Het zijn dus vooral de jonge mensen die klem komen te zitten en die in [geldnood](#) raken.

Dat moet slimmer en flexibeler. Jonge mensen zouden sneller meer salaris moeten krijgen - zij hebben dat in de spits van hun leven harder nodig dan

vijftigers en zestigers. Dat de politie én de bonden daar niet op inzetten is problematisch: die jongeren zijn precies de mensen die de politie nodig heeft om beter te worden.

Meer verhalen over de politie:

Oproep

Moet er inderdaad meer geld naar de politie? Of moeten politiemensen gewoon loyaal doorwerken?